

Maria Dolores Plazaola Uribetxebarria

*Leintz Gatzaga,
Gipuzkoa (1934)*

Aurkibidea

Biografia

Gatzagako "Kanparrena" baserrian jaiotakoa, bertan bizi da oraindik ere. Ume-umetatik baserrian lanean aritutakoa da; ongi gogoratzen ditu orduko ibilerak eta azalpen interesgarriak ematen ditu.

Zintak

LEI-009

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Leintz Gatzaga
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2006-05-31
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Transkribatzailea(k):** Elortza, Kepa

LEI-010

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Leintz Gatzaga
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2006-05-31
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Alberdi Bilbao, Itziar

Pasarteak

1. Baserritik bizimodua ateratzea oso zaila; kanpora lanera irten beharra

- **Erref:** LEI-009/004
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:01:25. **Bukatu:** 00:04:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:

<p>Familia handiak baserri gehienetan. Kasu askotan seme-alabak morroi, neskame... joan behar izaten ziren. Anaia, morroi joandakoa 9 urterekin. Bestela ere, lantegi edo harrobietan lanean hasi behar izaten ziren, ahal zen moduan. Zaila izaten zen bertako baserrietatik bizimodua ateratzea. Garia, artoa... ereiten ziren.</p>

Transkripzioa

- Esan dozu familixa haundixa izan zariela zuek, ez? Lehenao basarrixetan normala izaten zan, ez? 6-8 eta hortik gora...?
- Bai, gutxiaokuak be bai, baiña gu asko izan giñan.
- Eta gerora, basarrixan lan asko egongo zan umetan be bai? Gero seme-alabak, eztakit, bihar bada zeure sasoian ez, baiña aurrekuak, zer izaten zan asko, morroi juatia? Edo kriada juatia?
- Nire anaiak, por ejenplo, esan gura dozu?
- Bai, edo igual zure gurasuen sasoian, eztakit, igual anaian sasoian ya ez horrenbeste ...
- Bai, hau 9 urtekin morroi fanda dau. Auen, kalro. Eta besta batzuk, ba, bueno, fabrikan, ahal zan moduen, edo kantaratan. Kanteria badakitzu, harrixak [etaraten] zana, klaro.
- Eta fabrikara, orduan, juaten zian ya mutillak?

- Bai.

- Hemen gatz-fabrikara edo nora?

- Eskoriatzara edo Mondrauera edo... hemen batzuk gatz-fabrikara be bai. Ahal zan tokira.

- Orduan, zeure denporarako ya mutillak-eta fabrikarako jokeria zeken, ez? Basarritik bizimodua atara biharrian...

- Eske hemengo basarrixak ez auen emuten... ez auen emuten, holan, famelixia aurrera atateko.

- Terreno txikixak edo...?

- Klaro.

- Edo aldapa asko edo zegaittik?

- Dana, dana. Lo que pasa que, klaro, ereitten zan garixa, ereitten zan artua, e? Por ejemplo, ereitten zan garixa eta gero jotzen zauen errotan eta ya urte guztiko, e... ogixa, etxien itten zauen, urunagaz, jota. Ogixa, ba, astian behin edo itten zauen, ezta?

- Bai, hori ze izaten zan labako sua edo...?

- Hori da, hori da.

- Orduan garixa inportantia izango zan, ez? Urte guztirako ogi hori...

- Honbre, ba, bai.

- Eta gero kanpotik jernalen bat etortzen zan eta...

- Honbre, betik, e... betik ayudan bat biher zan, ze garixakin bakarrik ez auen...

- Bai, beti hartzen da edo patatia dala edo... ez? Basarriko gauzak ...

- Klaro, klaro. Bai, bai, patatia be bai... Bai, bai, basarriko gauzak, klaro, etxerako gauzak, hartzen zien: patatia, artua... Bueno, artua jeneralian gehixau izeten zan oilluandako edo... en fin. Eta bueno, ba, noixik behiñien ogixa itten zanian, itten zan artua, e? Artua, "la borona" esaten jakona, eztakit ikusitta dakotzun ferixatan ta...

- Bai, zapal hau horixa dana?

- Horixa, hori da! Hori be bai itten zan.

- Eta hori ze izaten zan? Gosaltzeko edo armozurako edo...?

- Klaro, klaro, klaro.

- Orduan, ogi normalakin batera edo...? Artua be itten zan labako suan?

- Bai, bai, artua, oseake... garixena ez, urunakin itten zauen ogixa eta artuenakin itten zauen artua, artopilla esaten jakona.

- Artopilla.

2. Baserritik kalera lanera; Eskoriatzara bizikletan

- **Erref:** LEI-009/005
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:04:35. **Bukatu:** 00:05:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Lantegi garrantzitsuak inguruan. Mutil gazteak basoan lan egiten zuten sarritan, egurra ateratzen... Baita harrobietan ere. Orduan oraindik ez zegoen kooperatibarik. Bizikletan joaten ziren Eskoriatzara.

Transkripzioa

- Eta, esan dozu hori, fabrikara mutillak Eskoriatzara-eta, orduan,

koperatibak, ez? Izango zian ya...

- Ez, gutxiao zan orduan koperatibak, e? Gutxi.

- Ta zeintzuk zian orduan fabrika... eztakit, hemendik-eta nora juaten zian?

- Ba, bueno, bi anai ibili nittuen Alzan, Eskoriatzan, urte askuen. Bat hau da. Hau ibili zan fabrikara baiño lehenau, ibili zan mendixan egurra ebaten, ibili zan kanteran, lehen esan dotsutena, harrixak ataten... danetatik, danetatik! Bai.

- Orduan, koperatibak baiño lehenau, klaro, beste fabrika batzuk zeren Eskoriatzan?

- Bai, bai, bai.

- Eta hemendikan hara juateko, zelan? Oiñaz edo...?

- Eskoriatzara fateko?

- Bai. Bizikletan? Edo...?

- Bizikletan, bizikletan. Orduen ez abillen kotxeik oingo moduen, orduen, bizikletan. Bai, bai, ta bizikletia ekenak... Eta gero, ba...

- Dotore, ez?

- Eta gero ifini zan motorra. Uuui, gero motorra! "Que lujo! Que lujo"!

- Orduan, hemendik hara, bizikletan. Eta zer juango zien, gero igual kuadrillak, ez?

- Bueno.

- Eztakit, bat baiño gehixao edo...

- Bai, bai, klaro.

- Juntauko zian batzuk eta...

- Baiña, ba, bueno, ahal auenak ahal auen tokira faten zan! "A sacar la vida"!

3. Ingurua zeharo aldatu da: basoak, lursailak...

- **Erref:** LEI-009/006
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:05:50. **Bukatu:** 00:07:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Ez da erraza bertako baserrietatik bizimodua ateratzea. Hala ere, ez da baserririk galdu. Ingurua asko aldatu da: orain pinudi asko dago; lehenago soroak ziren lursail gehienak. Zelai batzuk ere bazeuden, baina gutxi. Basoetan, pagadiak nagusi.

Transkripzioa

- Esan dozu basarri hauek ez diala, holan, bizimodua errez ataratzeko. Galdu ein dira hamen basarrixak, hamen inguruan? Asko aldatu da? Ez dakit, ba, igual lehen basarri asko zeren eta oin batzuk ya lagata...

- Eske hemen daozen basarri ya gehixen-gehixenak ya labratia itxitta dao, ya kasik, esateko, danak. Esateko, kasi danak.

- Baiña galduta, basarrixa jausitta edo abandonauta edo...?

- Bueno, ez, ez, ez, baserrixak ondion danak dauz kasik, bueno, [...] kasik danetan bizi die, jentia. Bai, bai, bai. Eta hori esan dotenori be arreglau ein daue. Oin bizi ez diena be, etorten die, ba, asteburutan edo zerien baiña... arreglauta txulo dau. Baiña, bestela, bizi danetan.

- Orduan ez da geratu, ez, [...] hutsik edo...?

- Ez, holan, arruinauta moduen esan gura dozu? Ez, ez, ez.

- Ez dakit, zure akorduan ingurua zelakua zan lehen? Zu umia edo gaztetxua ziñala, ez dakit, asko aldatu da? Basarrixak bardin jarraitzen dabe, baiña basuak eta paisajia diferentia zan?

- "Lo que pasa que", piñua gehixao ikusten da oin nire txikittan baiño; fan zan denpora baten piñua, piñua sartzen, piñua sartzen. Baiña, bestela, ba, bueno...

- Orduan, zeure ume-denboran ze izango zan gehixao? Zelaixak, ez? Berdia, labraua...?

- Labrautakua gehixau. Oin dau zelaixa gehixau. Labrautakuak, labrautakuak, bai, bai.

- Eta basuak ze ziran orduan? Ez dakit, pagua edo...?

- Pagua, pagua, bai. Baeozen piñuak be, e? Bai, bai, baeozen piñuak be, baiña pagua gehixena.

4. Basoaren garrantzia; herri-basoak

- **Erref:** LEI-009/007
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:07:45. **Bukatu:** 00:11:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Basoaren garrantzia. Iratara joaten ziren; egurretara... Herri-basoak dira inguruan daudenak. Egurra behar eta nahi izanez gero, zeintzuk dira eman beharreko urratsak: udalean izena eman... Betiere basoa zainduta eta garbi mantentzen dute. Ira-sailak, baserri bakoitzak bereak ditu.

5. Gatzagako auzuneak; ermandadea

- **Erref:** LEI-009/008
- **Iraupena:** 0:05:45. **Hasi:** 00:11:00. **Bukatu:** 00:16:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Gatzagako auzuneak: Goierri, Olaun aldea... Ermandadean, auzune bietako baserri guztiak batzen ziren. Urtean behin elkartzen ziren baserritar guztiak idiekin (uztartuta gainera) plazan. "Zamarretakuak".

6. Idien garrantzia baserriko lanetan

- **Erref:** LEI-009/009
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 00:16:45. **Bukatu:** 00:20:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzeta eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Antzina, baserri guztietan egoten ziren idiak; idiekin lan egiten zen soroan. Gerora, idiak kentzen hasi zirenean, behiekin hasi ziren lan egiten. Idiak asko zaintzen ziren: lana amaitu ondoren mantatu egiten ziren; jaten ere behiei baino gehiago ematen zitzaien, e.a. Idiak nola uztartzen diren. Akulua.

7. Idien inguruko azalpenak

- **Erref:** LEI-009/010
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:20:10. **Bukatu:** 00:21:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Idien inguruko azalpenak. Garrantzitsuena, idi mantsoak izateak.

8. Trenbidearen garrantzia inguruan; baserritarrak Gasteizera feriarra

- **Erref:** LEI-009/011
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:21:30. **Bukatu:** 00:24:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

"Kaparrena" baserrian ateratako produktuak, etxerako izaten ziren. Baina baserritar asko gaztainak, sagarrak saltzera Gasteizera joaten ziren. Trenaren garrantzia. Rekadistarik ez du ezagutu.

9. Inguruko herrietatik Gatzagara jai egunetan

- **Erref:** LEI-009/012
- **Iraupena:** 0:04:45. **Hasi:** 00:24:05. **Bukatu:** 00:28:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

<p>Inguruko herri eta auzoekin harremana nolakoa zen. Igande eta jai egunetan, Marin eta Marulandako gazte guztiak Gatzagara joaten ziren. Gatzagako jai nagusiak irailaren 8an dira. Betidanik egon izan da ohitura Otxandiotik bertara joatekoa, eta oraindik ere mantentzen da. Gatzagako soinujolea.</p>

10. Arropen inguruko azalpenak; jostunak

- **Erref:** LEI-009/013
- **Iraupena:** 0:04:55. **Hasi:** 00:28:50. **Bukatu:** 00:33:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

Nesken arropak. Jai egunetan zer edo zer dotoreago janzten ahalegintzen ziren. Arropak estreinatzeko egunak zeintzuk izaten ziren. Arropak batez ere neurrira egiten ziren; jostun asko inguruan. Marulandan jostun ezagunak. Guraso eta nagusien arropak. Buruko txapela. Ehunezko arropak bere akordurako ez ziren erabiltzen.

11. Baserriaren egitura

- **Erref:** LEI-009/014
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:33:45. **Bukatu:** 00:36:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Baserriaren egitura: beheko sua; alkobak. Jatekoa nola prestatzen zen.

12. Elikadura baserrietan; barazkiak

- **Erref:** LEI-009/015
- **Iraupena:** 0:04:35. **Hasi:** 00:36:50. **Bukatu:** 00:41:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Elikadura baserrian. Zer gosaltzen zuten. Artoa eta esnea; morokila... Morokila nola egiten den azaltzen du. Aia. Jatekoa astegunetan eta jai egunetan. Ortuan zer ereiten zen. Tomatea, letxuga.

13. Jai egun edo ospakizunetan zer jaten zen

- **Erref:** LEI-009/016
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 00:41:25. **Bukatu:** 00:44:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Lanbideak » Udal langileak

Laburpena:

Jaiegunetan zer jaten zuten. Urtebetetze egunean zerbait berezia prestatzen zen. Ardoa zahagietan ekartzen zen baserrietara. Gure Ametsa parean aduana egoten zen.

14. Dotrina; bezperak

- **Erref:** LEI-009/018
- **Iraupena:** 0:03:30. **Hasi:** 00:48:00. **Bukatu:** 00:51:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Dotrina, abadearekin ikasten zuten. Eskolako kontuak. Igande arratsaldetan bezperatara joatea derrigorrezkoa zen; organista, Rafa Elejalde.

15. Erlijioaren indarra gizartean; garizuma

- **Erref:** LEI-009/019
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:51:30. **Bukatu:** 00:54:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna

Laburpena:

<p>Jaunartzearen inguruko azalpenak. Soineko berria egin zioten; oraindik gogoan du nolakoa zen. Jaunartzea egin ondoren konfesatzera joan behar izaten ziren. Abadeak galdera ugari egiten zituen; etxeko berri jakiten zuen bertan. Garizuman bulak erosi behar izaten ziren.</p>

16. Abadeari errespetu handia

- **Erref:** LEI-009/021
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:55:15. **Bukatu:** 00:56:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Euskara » Tratamenduak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika

Laburpena:

<p>Bulak erosten zirenean zerbait ematen zitzaion abadeari. Errespetu handia izaten zitzaion abadeari; aldamenetik pasatu beharrez gero, belauniko jarri behar izaten ziren; e.a. Berorika egiten zitzaion abadeari.</p>

17. Erdaraz ikastera Arabara

- **Erref:** LEI-009/022
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:56:35. **Bukatu:** 00:57:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Gurasoak erdaraz gaizki konpontzen ziren. Garai batean mutilak Araba aldera joaten ziren erdaraz ikastera.

18. Feria ezagunak inguruan

- **Erref:** LEI-009/023
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:57:55. **Bukatu:** 01:01:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

<p>Baserritarrek feriatara joateko zaletasuna. Tratulariak: arropak, makila. Feria ezagunak Arrasaten, Gasteizen. Emakumeak ez ziren ferietara joaten.</p>

19. Gizon eta emakumeen bizimodua

- **Erref:** LEI-009/024
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 01:01:10. **Bukatu:** 01:02:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Gizonezkoen eta emakumeen bizimodua desberdina.

20. Bizimodu aldaketa

- **Erref:** LEI-010/003
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:02:00. **Bukatu:** 00:04:25

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

<p>Gizarte eta bizimodu aldaketa. Ezkontzak nolakoak izaten ziren; ohitura zaharrak.</p>

21. Ur-korrontea; arropa-garbitzea

- **Erref:** LEI-010/010
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:10:10. **Bukatu:** 00:12:35

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Ur-korrontea etxean. Arropak non garbitzen zituzten; "pujetia".

22. Argindarra baserrian

- **Erref:** LEI-010/011
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:12:35. **Bukatu:** 00:13:35

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Argi-elektrikoa beti ezagutu du baserrian. Arrueren indar-etxea.

23. Marulanda edo Gaztainaduiko errotara

- **Erref:** LEI-010/012
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:13:35. **Bukatu:** 00:16:30

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Marulanda edo Gaztainadui auzoetako errotara joaten ziren.</p>

24. Ogia nola egiten zen

- **Erref:** LEI-010/014
- **Iraupena:** 0:03:45. **Hasi:** 00:17:40. **Bukatu:** 00:21:25

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Errezetak
- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

<p>Ogia nola egiten zen azaltzen du; lexiko interesgarria.</p>

25. Leintz Gatzagako mugan mikeleteak; estraperloa

- **Erref:** LEI-010/015
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:21:25. **Bukatu:** 00:22:15

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Lanbideak » Udal langileak

Laburpena:

Leintz Gatzagako mugan mikeleteak zeuden; bertan zegoen aduana. Estraperlo garaia ez zuen zuzenean ezagutu, baina istorio asko entzun ditu.

26. Baserrietan goserik ez

- **Erref:** LEI-010/016
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:22:15. **Bukatu:** 00:24:05

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerraostea gogorra izan zen; dena dela, baserrietan ez zen goserik pasatu. Gerra garaian bera umea zen, baina etxean entzundako zenbait gauza gogoratzen ditu.

27. Argizaria zertarako erabiltzen zen

- **Erref:** LEI-010/017
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:24:05. **Bukatu:** 00:26:05

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Baserri batzuetan erleak izaten zituzten. Argizariaren garrantzia; zertarako erabiltzen zen.

28. Herriko jaietan gonbidautzak

- **Erref:** LEI-010/018
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:26:05. **Bukatu:** 00:27:20

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Herriko jaietan gonbidautzak egoten ziren.

29. Garai batean baserri gehienetan errenteroak

- **Erref:** LEI-010/019
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:27:20. **Bukatu:** 00:29:40

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Baserri ingurua Leintz Gatzagan. Garai batean baserri gehienak errentan hartutakoak ziren; etxejabe handiak. Elizarentzat utzitako baserriak.

30. Baserriko errenta ordaintzeko moduak

- **Erref:** LEI-010/020
- **Iraupena:** 0:03:30. **Hasi:** 00:29:40. **Bukatu:** 00:33:10

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Baserriko errenta nola ordaintzen zen kontatzen du; modu desberdinak zeuden ordainketa egiteko. Kapoiak nola hazten ziren; azalpen interesgarriak.

31. Abadeari oilaskoak, soroak bedeinkatzearren

- **Erref:** LEI-010/021
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:33:10. **Bukatu:** 00:34:45

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

<p>Abadearen harremana baserritarrekin. Soroak bedeinkatzera joaten zenean, oilaskoak ematen zitzaizkion. Gaiarekin lotutako anekdota.</p>

32. Erramu egunean gurutzeak bedeinkatzen ziren

- **Erref:** LEI-010/022
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:34:45. **Bukatu:** 00:36:25

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

<p>Erramu egunean gurutzeak bedeinkatzeko ohitura zegoen; ur bedeinkatua.</p>

33. Kanpai ezberdinen esanahiak

- **Erref:** LEI-010/024
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:37:10. **Bukatu:** 00:39:15

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

<p>Kanpai bereziak egoten ziren sua zegoenean; su-kanpaiak. Hil-kanpaiak; desberdinak izaten ziren hildakoa gizonezkoa edo emakumezkoa zenean.</p>

34. Auzoetako diru-batzeak

- **Erref:** LEI-010/025
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:39:15. **Bukatu:** 00:40:10

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Baserriren bat erretzen zenean, ingurukoak dirua batzera irteten ziren. Santa Ageda eguneko diru-batzea.

35. Santa Ageda eguneko ospakizunak

- **Erref:** LEI-010/026
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:40:10. **Bukatu:** 00:41:30

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:

<p>Santa Ageda eguna nola pasatzen zuten: txokolatea; dantza; neska-laguntzea... Aratusteetan ez zuten mozarrotzeko ohiturarik.</p>

36. Kaleko eta baserriko umeak elkarrekin

- **Erref:** LEI-010/027
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:41:30. **Bukatu:** 00:43:05

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

Laburpena:

Umetako ibilerak; baserrikoak eta kalekoak denak elkarrekin ibiltzen ziren.

37. Dorletara joateko ohituraren jatorria

- **Erref:** LEI-010/028
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:43:05. **Bukatu:** 00:44:15

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Dorletara joateko ohitura noizkoa den kontatzen du.

38. Arantzazuko fraideak eta Dorletako beata etxerik etxe

- **Erref:** LEI-010/029
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:44:15. **Bukatu:** 00:45:40

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Arantzazuko fraideak arrautzak eskatzen joaten ziren baserriz baserri.
Dorletako beata ere etxerik etxe joaten zen eskean.

39. Nesken artean dotoreagoa zen gaztelaniaz hitz egitea

- **Erref:** LEI-010/030
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:45:40. **Bukatu:** 00:48:20

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

<p>Euskararen inguruko gogoetak; inguruko herrietan antzera egiten dute.
Euskararen erabilera; hitanoa... Lagunartean nola hitz egiten zuten; nesken
artean gaztelaniaz egitea dotoreagoa zen.</p>

40. Antzinako bizimoduaren gaineko gogoetak

- **Erref:** LEI-010/032
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:48:55. **Bukatu:** 00:50:10

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Antzinako bizimoduari buruzko gogoetak; familia giroa.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-11-27

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com